

Dönem : 3
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 796

Meslekî malzemenin geçici ithaline ilişkin Gümrük Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/119)

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No : 1/119
Karar No : 215

28 . 11 . 1972

Millet Meclisi Başkanlığına

3 ncü toplantı yılı içinde görüşülerek karara bağlanan (Meslekî Malzemenin geçici ithaline ilişkin Gümrük Sözleşmesinin Onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı) bu toplantı yılında yeniden benimsenmek üzere Komisyonumuza gönderilmiştir. Rapor Komisyonumuzca ay-nen benimsenmiştir.

Genel Kurulum tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur

Başkan
Zonguldak
K. Nedimoğlu

Sözcü
Ankara
M. K. Yılmaz

Kâtip
Çorum
A. Topçubaşı

Ankara
H. Balan

Aydın
N. Mentеше
İmzada bulunamadı

Bursa
N. Atlı

Bursa
A. Türkel

Eskişehir
İ. Anı

Isparta
A. İ. Balım

İçel
C. Okyayuz

İzmir
K. Önder

Kayseri
V. A. Özkan

Malatya
H. Gökçe

Manisa
M. Ok

Muş
N. Neftçi

Niğde
H. A. Kavurmacıoğlu

Samsun
H. Özalp
İmzada bulunamadı

Trabzon
A. Şener

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71-750/9556

3 . 12 . 1969

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 10 7 . 1968 tarih ve 71 - 750/4992 sayılı yazınız.

Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 29 . 11 . 1969 tarihinde kararlaştırılan (Meslekî Malzemenin Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ve ekleri ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

S. Demirel

Başbakan

GEREKÇE

Hükümetimizin de üyesi bulunduğu Brüksel'deki Gümrük İşbirliği Konseyi tarafından hazırlanan, 8 Haziran 1961 tarihli «Meslekî Malzemenin Geçici İthâline Mütedair Gümrük sözleşmesi» nin gayesi, meslekî malzemenin sözleşmeye taraf memleketlere geçici olarak ithâlinde kolaylıklar sağlamak ve bu usulü üye memleketler arasında yeknasak formalitelere bağlamaktır. Halen yürürlükte bulunan Gümrük Kanunumuzun geçici kabule ait 24 üncü maddesinde yer alan mahdut malzemenin miktarı, bu sözleşmeye göre genişlemiş olacaktır.

Brüksel Gümrük İşbirliği Konseyi, Eylül 1958 tarihinde, Daimî Teknik Komiteyi geçici ithâl müteallik usul ve esasların basitleştirilmesi yollarını araştırmak hususunda görevlendirmiştir.

Komite bu konuda ciddi bir mesai sarfederek geçici ithal yoluyla, vergiden muafen ithalî uygun görülen malzemeyi şu üç grupta toplamıştır;

- a) Teknisyenlerin kullandığı malzeme.
- b) Basın, radyo, sinema ve televizyon malzemesi.
- c) Diğer meslekî malzeme.

Komite, GATT, UNESCO, Milletlerarası Ticaret Odası, Avrupa - Radyo Birliği ve Film Prodükörleri Cemiyetlerinin Milletlerarası Federasyonu gibi teşekküllerin işbirliği ile bu gruplarda bâzi tadiller yapmış, bunlara dâhil esyayı tesbit etmiş ve bahis konusu sözleşme projesini ihzar etmiştir. Bu proje 8 Haziran 1961 tarihinde Gümrük İşbirliği Konseyi tarafından tasvip edilmiş ve imzaya açık tutulmuştur.

Sözleşme 31 Mart 1962 tarihinde Hükümetimiz adına ve onaylama şartına bağlı olarak, Brüksel Büyük Elçimiz tarafından imzalanmış bulunmaktadır.

1 — Kanun tasarısına bağlı metnin tetkikinden de anlaşılacağı veçhile, sözleşme müsterek hükümleri ihtiva eden bir esas kısımla üç Ek'den müteşekkildir.

- (A) Eki Basın, Aadyo ve Televizyon malzemesine,
- (B) Eki Sinema malzemesine ve
- (C) Eki ise sair meslekî malzemeye taallük etmektedir.

Sözleşmeye taraf olacak herhangi bir Devletin inza, onaylaması veya katılma suretiyle Sözleşmeye Âkit Taraf olması sırasında, uygulamayı kabul ettiği Ek veya ekleri bildirmesi sözleşmede derpiş edilmiştir. (Madde 15/5). Bununla beraber, eklerin tamamını kabul etmemiş olan bir Âkit Tarafın, sonradan da, diğer Ek veya eklerin kabul etmesi mümkündür. Aynı şekilde, kabul edilen eklerden bir veya daha fazlasının uygulanmasından vazgeçilmesi de, en az bir ekle bağlı kalmak, dolayısıyla Sözleşmeye Âkit Taraf sıfatını muhafaza etmek şartıyla, kabildir. (Madde 17/4). Buna göre, Sözleşmeye Âkit Taraf olmak için o Devletin, Sözleşmenin ayrılmaz cüz'ünü teşkil eden eklerden en az birini uygulamayı kabul etmesi gerekmektedir. Bir Âkit Taraf, önceden kabul ettiği eklerin hepsini uygulamaktan vazgeçtiği takdirde Âkit Taraf olmaktan çıkar.

Sözleşmede yeralan mükellefiyetler, ancak aynı tek veya ekleri kabul etmiş bulunan Âkıt Taraflar arasında câridir.

2 — Ekonomik mahiyetteki ithâl yasak ve kısıntılarının, esas itibarıyla, ancak istihlâk edilmek üzere ithâl olunan esyaya uygulanabileceği prensibinden hareketle, sözleşmede, geçici kabul esyasının yalnızca vergiden muaf olarak ithali değil, aynı zamanda, bu mahiyetteki yasak ve kısıntılardan da ayrıkt tutulması derpiş edilmiştir. (Madde 1/b)

Buna göre, Âkıt Taraflar, Sözleşmeye bağlı eklerden kabul etmiş oldukları eklerde yeralan malzemeye ait yasak ve kısıntıları, geçici kabulde, uygulamayacaklardır.

Bununla beraber, ekonomik mahiyette olmayan sebeplere dayanan yasak ve kısıntıların uygulanması saklı tutulmuştur. (Madde 11)

3 — Sözleşme metninde yeralan genel şartlardan gayri, Sözleşme eklerinin herbirinde de, ayrıca, özel şartlar bulunmaktadır.

Bunlar, geçici kabulden faydalanacak malzemenin sahibi ve ithalâtçısını tayin eden veya geçici kabul memleketinde kullanılmasına taallük eden şartlar olup, eklerin 2 nci paragraflarında yer almaktadır.

Burada tasrihi gereken bir husus, geçici kabulden faydalanacak malzemenin aynıyetini tesbite müteallik bir hükümün sözleşmede yer alınmış olmasıdır. Binnetice, bu hususta, geçici kabulün yapıldığı memlekette câri olan kaideler uygulanacak (Eklerin 2/c paragrafı), dolayısıyla o memleket Gümrük İdareleri gerekli tetbirleri almakta serbest kalacaktır.

İlişik Kanun tasarısı bahis konusu Sözleşme ve eklerinin onaylanmasının uygun bulunması maksadıyla hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/119

Karar No. : 13

21 . 3 . 1970

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Meslekî malzemenin geçici ithaline ilişkin Gümrük Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, Komisyonumuzda görüşüldü.

Gereğede belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun görülerek tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Gümrük ve Tekel Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Manisa	İzmir	Konya	Adana
E. Akça	Ş. Osma	Ö. Ölçmen	A. R. Güllü
Aydın	Balikesir	İstanbul	İstanbul
Y. Menderes	A. İ. Kıvrımlı	N. Eroğan	O. Kobıbay
İstanbul	İstanbul	İstanbul	İzmir
İ. Sancar	N. İ. Tokgöz	M. Yardımcı	Ş. Adalan
Kocaeli	Konya	Muş	Sinop
N. Erim	F. Sükan	N. Ağaoğlu	H. İşgüzar

Trabzon

M. A. Oksal

Millet Meclisi

(S. Sayısı : 796)

Gümrük ve Tekel Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Gümrük ve Tekel Komisyonu
Esas No. : 1/119
Karar No. : 8

27 . 3 . 1971

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Meslekî malzemenin geçici ithaline ilişkin Gümrük Sözleşmesinin uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakıyla Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Gerekçede arz ve izah olunan hususlar, Komisyonumuzca da uygun görülerek, tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Gümrük ve Tekel
Komisyonu Başkanı
Bolu
N. Bayramoğlu

Sözcü
Malatya
A. Karaaslan

Kâtip
Rize
S. Z. Köseoğlu

Manisa
V. Bakırlı

Rize
S. Kumbasar
İnzada bulunamadı

Samsun
N. Kale

Samsun
İ. Yalçınar

Tokat
R. Önder

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/119
Karar No. : 144

6 . 5 . 1972

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan «Meslekî malzemenin geçici ithaline ilişkin Gümrük Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı» ile ön havalesi uyarınca Dışişleri ve Gümrük ve Tekel Komisyonlarımızca hazırlanan raporlar, Dışişleri, Gümrük ve Tekel ile Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü.

Büksel'deki Gümrük İşbirliği Konseyi tarafından hazırlanan 8 Haziran 1961 tarihli «meslekî malzemenin geçici ithaline mütedair Gümrük Sözleşmesi» nin Hükümetimiz de üyesi bulunmaktadır. Sözleşmenin gayesi geçici ithalde kolaylıklar tanınmak ve meslekî malzemenin ithalinde bu kolaylığın, belirli formalitelere bağlanması sağlanmaktadır.

Geçici ithal yoluyla, vergiden muaf olarak ithali uygun görülen malzeme üç ayrı grupta toplanmaktadır. Şöyle ki,

- Teknisyenlerin kullanacağı malzeme,
- Basın, radyo, sinema ve televizyon malzemesi,
- Diğer meslekî malzeme,

Üç anagrup içerisinde dâhil edilen malzeme eklerde detaylı olarak gösterilmiştir.

Teknik konuların günden güne önem kazandığı ülkemizde gayesi istihlâk olmayan, gerek ekonomiye ve gerekse gelişme hızına katkısı olacak hükümler getiren tasarı Komisyonumuzca olumlu karşılanmış ve maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddelerinin aynen kabulüne mezkûr sözleşmenin, tarihinin eski olduğunu dikkate alarak tasarının biran evvel kanunlaşmasında fayda olduğu gerekçesiyle Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Bu itibarla öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Balıkesir <i>C. Bilgehan</i>	Sözcü Ankara <i>M. K. Yılmaz</i>	Kâtip Malatya <i>A. Karaaslan</i>
Adana <i>S. Kılıç</i>	Amasya <i>S. Aygün</i>	Ankara <i>H. Balan</i>
Aydın <i>N. Menteşe</i>	Bolu <i>H. İ. Cop</i>	Denizli <i>H. Oral</i>
Diyarbakır <i>S. Savcı</i>	Giresun <i>M. E. Turgutalp</i>	İçel <i>C. Okyayuz</i>
Konya <i>N. Kalaycıoğlu</i>	Konya <i>B. Müderrisoğlu</i>	Manisa <i>H. Okçu</i>
	Zonguldak <i>K. Nedimoğlu</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Meslekî Malzemenin Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğu na dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 8 Haziran 1961 tarihinde Brüksel'de düzenlenen Meslekî Malzemenin Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

29 . 11 . 1969

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>R. Sezgin</i>	Devlet Bakanı <i>H. Atabeyli</i>	Devlet Bakanı <i>T. Bilgin</i>
Devlet Bakanı <i>G. Titrek</i>	Adalet Bakanı <i>Y. Z. Önder</i>	Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	İçişleri Bakanı <i>H. Menteseoğlu</i>
Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangil</i>	Maliye Bakanı <i>M. Erez</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>O. Oğuz</i>	Bayındırlık Bakanı <i>T. Gülez</i>
Ticaret Bakanı <i>A. Dalk</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>V. Â. Özkan</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>A. İ. Birincioğlu</i>	Tarım Bakanı <i>İ. Ertem</i>
Ulaştırma Bakanı <i>N. Mentese</i>	Çalışma Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Sanayi Bakanı <i>S. Kılıç</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>S. O. Avcı</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Cevheri</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Nakipoğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>T. Kapanlı</i>	Orman Bakanı <i>H. Özalp</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>İ. Sezgin</i>			

MESLEKİ MALZEMENİN GEÇİCİ İTHALİNE İLİŞKİN
GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ

Başlangıç

Bu sözleşmeyi imzalayan devletler:

Gümrük İşbirliği Konseyinin ve Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) Âkıt Taraflarının himayesinde ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilâtının (UNESCO) iştirakiyle toplanmış olarak,

Milletlerarası Ticaret temsilcilerinin ve diğer ilgili gevrelerin, vergiden muaf geçici ithal rejiminin uygulama alanının genişletilmesi yolundaki dileklerini gözönünde bulundurarak,

Meslekî malzemenin vergiden muaf geçici olarak ithaline ilişkin genel kurullar kabulünün, milletlerarası alanda, ihtisaslaşmış bilgi ve tekniklerin mübadelesini kolaylaştıracağına inanarak, Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

BÖLÜM : I

Tarifler

Madde : 1

Bu sözleşmenin uygulanmasında :

(a) «Giriş vergileri» deyiminden, Gümrük Vergileri ve ithalde veya ithal dolayısıyla ödenen diğer bilumum vergi ve resimler anlaşılır. Bu deyim kapsamına ithal eşyasından alınan bilumum dâhili vergilerle İstihlâk Vergileri girip, yapılan hizmetin yaklaşık değeri ile sınırlı olan ve millî üretimin dolaylı bir himayesini veya ithalde alınan malî nitelikteki vergileri temsil etmeyen ücretler ile masraflar girmez.

(b) «Geçici kabul» deyiminden, tekrar ihracedilmek şartı ile, giriş vergilerinden muaf ve giriş yasak ve kısıntılarından müstesna olarak yapılan geçici ithal anlaşılır.

(c) «Konsey» deyiminden, 15 Aralık 1950 tarihinde Brüksel'de yapılan, bir Gümrük İşbirliği Konseyi ihdasına mütedair sözleşme ile kurulan teşkilât anlaşılır.

(d) «Kişi» deyiminden, metinde aksine sarahat olmadıkça, gerçek ve tüzel kişiler anlaşılır.

BÖLÜM : II

Geçici kabul

Madde : 2

Bu sözleşmenin herhangi bir eki ile bağlı olan her Âkıt Taraf Ek'de yer alan malzemeyi, 1 ilâ 22 nci maddelerde ve mezkûr Ek'te belirtilen şartlar dairesinde, geçici kabulden faydalandıracaktır. «Malzeme» deyimi, ilgili yardımcı cihaz ve aksamı da kapsar.

Madde : 3

Bir Âkıt Tarafın, geçici kabule müteallik şartlar gereğince teminat talebettiği hallerde, bu teminatın miktarı, terettübeden giriş vergilerine % 10 ilâvesiyle bulunacak yekûnu aşmayacaktır.

Madde : 4

Geçici kabulden faydalanan malzeme ithal tarihinden itibaren 6 ay içinde tekrar ihracedileceklerdir. Makbul sebepler tahtında, Gümrük makamları, geçici ithal memleketlerinin Kanun ve

sair mevzuat ile konulmuş hadler dâhilinde, ya daha uzun bir süre verebilir veya ilk süreyi uzatabilir.

Madde : 5

Geçici kabulden faydalanan malzeme, herhangi bir memlekete bir veya daha çok partiler halinde, bu işlemleri ifaya yetkili bir gümrük idaresinden, tekrar ihracedilebilir. Bu tekrar ihraç, ithal işlemini yapan Gümrük idaresinden başka bir Gümrük idaresinden de yapılabilir.

Madde : 6

1. Bu sözleşmede öngörülen tekrar ihraca ait icaplara bakılmaksızın, usulü veçhile tevsik olunan kazada ciddi hasar gören malzemenin kısmen veya tamamen tekrar ihracı, Gümrük makamlarınca kararlaştırılan aşağıdaki hallerden birinin mevcudiyeti halinde, gerekmez;

(a) Bu malzemenin tabii olduğu giriş vergileri ödenir. veya,

(b) Geçici olarak ithal edildiği memleket hazinesine masrafsız terk edilir; Yahut,

(c) Geçici olarak ithal edildiği memleket Hazinesine masraf tahmil etmeksizin resmî nezaret altında imha edilir.

2. Geçici kabulden faydalanan malzemenin, özel kişilerin talebi üzerine uygulanan hacizden gayri bir haciz sonucu kısmen veya tamamen tekrar ihracedilememesi halinde, tekrar ihraç mükellefiyeti haczin devamı süresince ertelenir.

Madde : 7

Geçici kabulden faydalanan malzemenin tamiri için ithal edilen yedek parçalar da bu sözleşmede öngörülen kolaylıklardan faydalanır.

BÖLÜM : III

Çeşitli hükümler

Madde : 8

Bu sözleşmenin uygulanmasında, bir Âkıt Taraf hakkında yürürlükte olan Ek veya Ekler sözleşmenin ayrılmaz bir cüzünü teşkil eder ve o Âkıt Tarafla ilgili olarak sözleşmeye yapılan her âtif bu ek veya eklere de yapılmış addolunur.

Madde : 9

Bu sözleşmenin hükümleri mutabık kalınan asgarî kolaylıkları ifade eder ve gerek tek taraflı hükümlerle gerekse iki veya çok taraflı anlaşmalar gereğince bâzı Âkıt Tarafların bahsettikleri veya ilerde bahsedebilecekleri daha geniş kolaylıkların uygulanmasına mani teşkil etmez.

Madde : 10

Bir Gümrük Birliği veya Ekonomik Birlik teşkil eden Âkıt Taraflar ülkeleri, bu sözleşmenin uygulanmasında tek bir ülke addedilebilir.

Madde : 11

Bu sözleşmenin hükümleri, umumun ahlâk ve nizamı, güvenliği, sağlığı, veya hayvan ve bitkilerin hastalıklardan korunması mülâhazaları ile veya patent, ticarî marka, telif ve çoğaltma haklarının himayesi maksadıyla Millî Kanun ve sair mevzuatla konmuş yasaklık ve kısıntıların uygulanmasını önlemez.

Bu Sözleşme hükümlerinin her hangi bir surette ihlâli veya bu Sözleşmede öngörülen kolaylıklardan bir şahıs veya eşyanın usulsüz olarak faydalanmasına sebebolacak tesiri haiz her hangi bir ikame, sahte beyan veya hile, o şahıs hakkında kusurun işlendiği memlekette carî kanun ve sair mevzuatla tayin edilen cezaların uygulanmasını ve icabında tereddübeden giriş vergilerinin ödenmesini gerektirir.

BÖLÜM : IV

Son hükümler

Madde : 13.

1. Âkıt Taraflar, bu Sözleşmenin uygulanmasını ve bilhassa, tefsir ve uygulamada yeknesaklığı sağlayacak tedbirleri araştırmak üzere, lüzumu halinde toplanacaklardır.

2. Bu toplantılar her hangi bir Âkıt Tarafın talebi ve Konsey Genel Sekreterinin daveti üzerine yapılır. Ancak; incelenecek konuların yalnız o tarihte yürürlükte olan bir veya daha fazla Eki ilgilendirdiği hallerde, bu talep yalnızca mezkûr Ek veya Eklerle bağlı olan bir Âkıt Tarafca yapılmalıdır. İlgili Âkıt Taraflarca aksine karar verilmedikçe, toplantılar Konsey merkezinde yapılır.

3. Âkıt Taraflar, toplantılarına ait içtüzüğü tespit ederler. Âkıt Tarafların kararları, toplantıya ve oya iştirak eden Âkıt Tarafların en az 3'te 2 çoğunluğu ile alınır. Bununla beraber her hangi bir veya birkaç Ek'le ilgili konularda yalnız o tarihte yürürlükte bulunan mezkûr Ek veya eklerle bağlı olan Âkıt Taraflar oy hakkına sahiptir.

4. İlgili Âkıt Taraflar, yarıdan fazlası mevcut olmadıkça her hangi bir konu hakkında karar alamazlar.

Madde : 14.

1. Bu Sözleşmenin tefsiri veya uygulanması dolayısıyla Âkıt Taraflar arasında çıkabilecek her hangi bir uyuşmazlık, mümkün olduğu kadar, bunlar arasında müzakere yoluyla halledilir.

2. Müzakere yoluyla halledilemeyen herhangi bir uyuşmazlık, bu Âkıt Taraflarca, bu Sözleşmenin 13 nci maddesine göre toplanacak olan Âkıt Taraflara sunulur. Âkıt Taraflar, bunun üzerine, uyuşmazlık konusunu inceler ve halli için tavsiyelerde bulunur.

3. Uyuşmazlık halinde bulunan Taraflar, Âkıt Tarafların tavsiyelerinin kabul edilmesi hususunda önceden mutabık kalırlar.

Madde : 15

1. Konsey üyesi herhangi bir devlet ile Birleşmiş Milletler veya ona bağlı ihtisas teşekküllerinin üyesi herhangi bir devlet :

- (a) Onaylama kaydı olmaksızın imzalayarak,
- (b) Onaylama kaydıyla imzadan sonra, bir onaylama belgesi tevdi ederek; veya,
- (c) Katılarak,

Bu sözleşmeye Âkıt Taraf olabilir.

2. Bu sözleşme, 31 Mart 1962 tarihine kadar, Brüksel'de, Konsey Merkezinde, bu maddenin 1 nci paragrafında belirtilen devletlerin imzasına açık olacaktır. Bu tarihten sonra da bu devletlerin katılmalarına açık bulunacaktır.

3. Bu maddenin 1 (b) paragrafında öngörülen halde, sözleşme imzalayan devletler tarafından, kendi Anayasa usullerine göre onaylanacaktır.

4. Âkıt Tarafların isteği üzerine Konsey Genel Sekreterinden davetiye alan ve fakat bu maddenin 1 nci paragrafında öngörülen teşkilâtlara âza olmayan herhangi bir devlet bu sözleşmeye, yürürlüğe girdikten sonra ona katılma suretiyle Âkıt Taraf olabilir.

5. Bu maddenin 1 veya 4 ncu paragraflarında zikredilen devletlerin her biri bu sözleşmeyi imza, onaylama veya ona katılma sırasında, kendisini bağlı saydığı ek veya ekleri bildirir. Bu Devlet keza sonradan da, Konsey Genel Sekreterliğine bildirmek suretiyle, kendisinin bir veya daha fazla başka eklerle de bağlı olacağını beyan edebilir.

6. Onaylama veya katılma belgeleri Konsey Genel Sekreterine tevdi edilir.

Madde : 16

1. Bu sözleşme, muayyen bir ek hakkında, 15 nci maddenin 1 nci paragrafında anılan devletlerden beşinin, sözleşmeyi onaylama kaydı olmaksızın imza etmelerinden veya onaylama veya katılma belgelerini tevdi ve mezkûr ekle bağlı olduklarını bildirmelerinden 3 ay sonra yürürlüğe girer.

2. Bu sözleşmeyi beş devletin, onaylama kaydı olmaksızın imza etmesinden veya onaylama veya katılma belgelerini tevdiinden ve muayyen ek veya eklerle bağlı olduğunu bildirmesinden sonra bu sözleşmeyi onaylayan veya ona katılan her devlet için sözleşme, bu ek veya ekler bakımından, mezkûr devletin onaylama veya katılma belgesini, bu ek veya eklerle bağlı olduğuna dair beyanı ile birlikte tevdi etmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bu sözleşmeyi onaylama kaydı olmaksızın imza ettikten veya onayladıktan veya ona katıldıktan sonra beş devletin kendilerini evvelece bağlı saydıklarını bildirdikleri bir başka ekle bağlı olduğunu bildiren her devlet hakkında bu sözleşme bu ekle ilgili olarak bu devletin bağlı oluşunu bildirmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Madde : 17

1. Su sözleşme gayrimuayyen bir süre için aktedilmiştir, fakat herhangi bir Âkıt Taraf Sözleşmenin 16 nci maddesine göre yürürlüğe girdiği tarihten sonra her zaman feshini ihbar edebilir.

2. Fesih ihbarı, Konsey Genel Sekreterine tevdi olunan, yazılı bir belge ile yapılır.

3. Fesih ihbarı, Konsey Genel Sekreteri tarafından ihbar belgesinin alınmasından altı ay sonra hüküm ifade eder.

4. Bu maddenin 2 ve 3 ncu paragraflarının hükümleri bu sözleşmenin ekleri hakkında da uygulanır. Her Âkıt Taraf 16 nci maddeye göre yürürlüğe girdikleri tarihten sonra her an bir veya daha fazla ekle bağlı kalmayacağını beyan edebilir. Bağlı olduğu bütün ekleri fesheden bir Âkıt Tarafın, Sözleşmeyi de feshettiği addolunur.

Madde : 18

1. 13 ncu maddeye tevfikân toplanan Âkıt Taraflar bu sözleşmede değişiklik yapılmasını tavsiye edebilirler.

2. Bu şekilde tavsiye edilen herhangi bir değişikliğe ait metin Konsey Genel Sekreteri tarafından bütün Âkıt Taraflara, diğer bütün imzalayan veya katılan devletlere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine, (GATT) Âkıt Taraflarına ve UNESCO'ya tebliğ edilir.

3. Tavsiye edilen değişikliğin tebliğ tarihinden itibaren 6 aylık bir süre içinde, her Âkıt Taraf veya, yalnızca yürürlükte bulunan bir ekle ilgili değişiklik halinde bu ekle bağlı olan her Âkıt Taraf, Konsey Genel Sekreterine ;

(a) Ya tavsiye edilen değişikliğe bir itirazı olduğunu, veya

(b) Tavsiye edilen değişikliği kabul etmeye niyeti olmakla beraber, memleketinde bu kabul için gereken şartların henüz yerine getirilmediğini, bildirebilir.

4. Bir Âkıt Taraf, bu maddenin 3 (b) paragrafında öngörülen bir tebliği Konsey Genel Sekreterine gönderirse, tavsiye edilen değişikliği kabul ettiğini Genel Sekretere bildirmediği müddetçe, bu maddenin 3 ncü paragrafında yer alan altı aylık sürenin bitimini kovalayan 9 aylık bir süre içinde o değişikliğe olan itirazını yapabilir.

5. Tavsiye edilen değişikliğe yapılacak itiraz bu maddenin 3 ve 4 ncü paragraflarında öngörülen şartlara uygun olarak yapılmışsa, değişiklik kabul edilmemiş sayılır ve hükümsüz kalır.

6. Tavsiye edilen değişikliğe, bu maddenin 3 ve 4 ncü paragraflarında öngörülen şartlara uygun olarak bir itirazda bulunulmamışsa, değişiklik aşağıda gösterilen tarihte kabul edilmiş sayılır :

(a) Hiçbir Âkıt Taraf bu maddenin 3 (b) paragrafı gereğince bir tebliğ göndermemiş ise, 3 ncü paragrafta belirtilen altı aylık sürenin bitiminde;

(b) Bir veya birkaç Âkıt Taraf bu maddenin 3 (b) paragrafı gereğince bir tebliğ göndermiş ise, aşağıda yazılı iki tarihten en yakın olanında :

(i) Bu gibi tebliğleri göndermiş olan bütün Âkıt Taraf Tarafların tavsiye edilen değişikliği kabul ettiklerini, Konsey Genel Sekreterine bildirdikleri tarih. Bununla beraber bütün kabullerin bu maddenin 3 ncü paragrafında öngörülen altı aylık sürenin bitiminden evvel bildirilmesi halinde, bu tarih mezkûr altı aylık sürenin bitimi tarihi olarak kabul edilir.

(ii) Bu maddenin 4 ncü paragrafında yer alan 9 aylık müddetin bitimi tarihi.

7. Kabul edilmiş sayılan her değişiklik, kabul edilmiş sayıldığı tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer.

8. Konsey Genel Sekreteri bu maddenin 3 (a) paragrafı gereğince, tavsiye edilen değişikliğe yapılan her itirazı ve 3 (b) paragrafı gereğince alınan her tebliği, en kısa zamanda bütün Âkıt Taraflara bildirir. Konsey Genel Sekreteri bilâhara, böyle bir tebliğde bulunmuş olan Âkıt Taraf veya tarafların tavsiye edilen değişikliğe bir itirazları bulunduğunu veya onu kabul ettiklerini bütün Âkıt Taraflara bildirir.

9. Bu sözleşmeyi onaylayan veya ona katılan her Devlet, onaylama veya katılma belgesini tevdî tarihinde yürürlükte bulunan herhangi bir değişikliği kabul etmiş sayılır.

10. Bu sözleşmeyi onaylama kaydı olmaksızın imza ettikten veya onayladıktan veya ona katıldıktan sonra, başka herhangi bir ekle bağlı olduğunu beyan eden bir Devlet, bu ekte yapılan ve Konsey Genel Sekreterine bildirildiği tarihte yürürlükte olan değişiklikleri de kabul etmiş sayılır.

Madde : 19

1. Herhangi bir Devlet, gerek bu Sözleşmeyi onaylama kaydı olmaksızın imzası veya onaylama veya ona katılma belgelerinin tevdiî sırasında gerekse sonradan, Konsey Genel Sekreterine yapacağı bir ihbarla, bu Sözleşmenin Milletlerarası ilişkilerde sorumlu bulunduğu ülkelerin hepsine veya bâzılarına şamil olacağını beyan edebilir ve Sözleşme, mezkûr ülkelere, ilgili Devlet hakkında yürürlüğe girmesinden evvel olmamak şartıyla, Konsey Genel Sekreteri tarafından ihbar alındığı tarihten üç ay sonra uygulanır.

2. Bu Sözleşmenin, Milletlerarası ilişkilerde sorumlu olduğu bir ülkeye uygulanacağını bu maddenin 1 ncü paragrafına göre beyan eden herhangi bir Devlet, mezkûr ülkenin artık Sözleşmeyi uygulamayacağını, bu Sözleşmenin 17 ncü maddesi hükümleri gereğince Konsey Genel Sekreterine bildirebilir.

Madde : 20

Bu Sözleşmeye hiçbir ihtirazî kayıt kabul edilmez.

Madde : 21

Konsey Genel Sekreteri bütün Âkıt Taraflara, imzalayan veya katılan diğer Devletlere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine, GATT Âkıt taraflarına ve UNESCO'ya :

- (a) Bu Sözleşmenin 15 nci maddesine göre, imza, onaylama, katılma ve beyanları;
- (b) 16 nci maddeye göre, Bu Sözleşmenin ve onun her bir ekinin yürürlüğe giriş tarihini;
- (c) 17 nci maddeye göre, fesih ihbarlarını ve beyanları;
- (d) 18 nci maddeye göre, kabul edilmiş sayılan her değişikliği ve onun yürürlüğe giriş tarihini;
- (e) 19 ncu maddeye göre alınan beyan ve ihbarları; bildirir.

Madde : 22

Bu Sözleşme, Konsey Genel Sekreterinin talebi üzerine, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi gereğince, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğince tescil olunur.

Yukardaki hususları kabul zammında, aşağıda imzası bulunan yetkili temsilcileri bu Sözleşmeyi imzalamışlardır,

Her iki metinde aynı derecede geçerli olmak üzere, İngilizce ve Fransızca dillerinde tek bir nüsha olarak, bindokuzyüz altmışbir senesi Haziranın 8 nci günü Brüksel'de düzenlenmiştir. Bu tek nüsha Konsey Genel Sekreterine tevdi edilecek ve Genel Sekreter bunun onaylanmış örneklerini bu Sözleşmenin 15 nci maddesinin 1 nci paragrafında yer alan bütün Devletlere gönderecektir.

EK — A

BASIN, RADYO VE TELEVİZYON MALZEMESİ

I. Tarif ve şartlar

1. Tarif.

Bu ekin uygulanmasında «Basın, radyo ve televizyon yayını malzemesi» deyiminden, röportaj maksadıyla veya belirli program materyallerini kaydetmek veya yayınlamak üzere bir memlekete giden basın, radyo veya televizyon temsilcileri için gerekli malzeme anlaşılır.

2. Geçici kabulden faydalandırılma şartları;

Malzeme :

- (a) Sahibi, ya ecebide mukim gerçek bir kişi veya ecebide kurulmuş tüzel bir kişi olmalıdır;
- (b) Ecebide mukim gerçek bir kişi veya ecebide kurulmuş tüzel bir kişi tarafından ithal edilmelidir;
- (c) Tekrar ihraçta ayniyetini tespiti elverişli olmalı; bununla beraber boş ses veya hayal kayıt malzemesi için ayniyeti tespiti yarayacak en müsait hal uygulanmalıdır;
- (d) Münhasıran, gelen kişi tarafından veya onun kişisel gözlemi altında kullanılmalıdır;
- (e) Geçici ithalin yapıldığı memlekette mukim gerçek veya orada kurulmuş tüzel kişinin taraf olduğu bir kira sözleşmesine veya benzeri sözleşmeye konu olmadığıdır. Bununla beraber, bu şart müşterek ses veya televizyon yayın programları halinde uygulanmaz.

II. Açıklayıcı liste

(A) Basın malzemesi ezcümle :

Yazı makinaları;

Fotoğraf veya sinema makinaları;

- Ses veya hayal yayın, kayıt veya çoğaltma cihazları;
Boş ses veya hayal kayıt malzemesi.
(B) Ses yayın malzemesi, ezcümle :
Nakil ve irtibat cihazları;
Ses kayıt veya çoğaltma cihazları;
Deney ve ölçü alet ve cihazları;
Kullanılacak teferruat (Saatler, kronometreler, pusulalar, elektrojen grupları, transformatörler, pil ve akümülatörler, ısıtma ve havalandırma cihazları v. s.);
Boş ses kayıt malzemesi
(C) Televizyon yayın malzemesi, ezcümle :
Alıcı televizyon cihazları;
Telesinema;
Deney ve ölçü alet ve cihazları;
Nakil ve tekrar nakil cihazları;
İrtibat cihazları;
Ses veya hayal kayıt veya çoğaltma cihazları;
Aydınlatma malzemesi;
Kullanılacak teferruat (Saatler, kronometreler, pusulalar, elektrojen grupları, transformatörler, pil ve akümülatörler, ısıtma ve havalandırma cihazları, v. s.);
Boş ses veya hayat kayıt malzemesi;
Tecrübe filmleri (Film «rushes»);
Müzik aletleri, kostümler, dekor ve diğer sahne eşyası.
(d) Yukarda belirtilen maksatlar için özel şekilde yapılmış veya sonradan bu şekle sokulmuş kara nakil araçları.

EK — B

Sinema malzemesi

I. Tarif ve şartları

1. Tarif.

Bu ekin uygulanmasında, «Sinema malzemesi» deyiminden belirli bir film veya filmler yapmak üzere bir memlekete gelen bir şahıs için gerekli malzeme anlaşılır.

2. Geçici kabulden faydalandırılma şartları.

Malzeme :

(a) Sahibi, ya ecnebide mukim gerçek bir kişi veya ecnebide kurulmuş tüzel bir kişi olmalıdır.

(b) Ecnebide mukim gerçek bir kişi veya ecnebide kurulmuş tüzel bir kişi tarafından ithal edilmelidir.

(c) Tekrar ihraçta ayniyetini tespitte elverişli olmalı, bununla beraber boş ses veya hayal kayıt malzemesi için ayniyeti tespitte yarayacak en müsait hal uygulanmalıdır.

(d) Münhasıran, gelen kişi tarafından veya onun kişisel gözlem altında kullanılacaktır; bununla beraber ortak film çevrilmesiyle ilgili hükümetlerarası bir Anlaşma gereğince, geçici ithalin yapıldığı memleketin yetkili makamlarınca kabul edilmiş bulunan ve bu memlekette mukim gerçek veya orada kurulmuş tüzel bir kişinin taraf olduğu bir ortak film çevirme sözleşmesine göre çevrilecek olan bir film için ithal olunacak malzemeye bu şart uygulanmayacaktır.

(e) Geçici ithalin yapıldığı memlekette mukim gerçek veya orada kurulmuş tüzel bir kişinin taraf olduğu bir kira sözleşmesine veya benzeri sözleşmeye konu olmamalıdır.

II. Açıklayıcı liste

(A) Malzeme, ezcümle :

Her nev'i hayal alet cihazları ;

Deney ve ölçü âlet ve cihazları ;

Kamera tekerlekleri ayakları ve vinçleri ;

Aydınlatma malzemesi ;

Ses kayıt veya çoğaltma cihazları ;

Boş hayal veya ses kayıt malzemesi ;

Tecrübe filmleri (Film «rushes»).

Kullanılacak teferruat (saatler, kronometreler, pusulalar, elektrojen grupları, transformatörler, pil ve akümüfâtörler, ısıtma ve havalandırma cihazları, v. s.) ;

Müzik âletleri, kostümler, dekor ve diğer sahne eşyası.

(B) Yukarıda belirtilen maksatlar için özel şekilde yapılmış veya sonradan bu şekle sokulmuş kara nakil araçları.

EK — C

SAİR MESLEKİ MALZEME

I - Tarif ve Şartlar

1. Tarif:

Bu ekin uygulanmasında «sair meslekî malzeme» deyiminden, sözleşmenin diğer eklerinde yer almayan ve muayyen bir işin ifası maksadıyla bir memlekete giden bir şahsın sanat veya mesleğinin icrası için gerekli olan malzeme anlaşılır. Bu deyim, iç nakliyat, sınaî imalât, eşyanın ambalajlanması, (el aletleri hariç) tabii kaynakların işletilmesi, bina inşaatı, tamir veya bakımı veya toprak tesviyesi veya benzeri işler için kullanılacak malzemeyi kapsamaz.

2. Geçici kabulden faydalandırılma şartları.

Malzeme:

a) Sahibi, ya eenebide mukim gerçek bir kişi veya eenebide kurulmuş tüzel bir kişi olmalıdır.

b) Eenebide mukim gerçek bir kişi veya eenebide kurulmuş tüzel bir kişi tarafından ithal edilmelidir.

c) Tekrar ihraçta ayniyetini tespiti elverişli olmalıdır.

d) Münhasıran, gelen kişi tarafından veya onun kişisel gözlemi altında kullanılmalıdır.

II - Açıklayıcı Liste:

A) Makinelerin, tesisat ve nakil araçları, vesairenin montajı deneyi, işlemeye sokulması; muayenesi, kontrolü bakım veya tamiri için malzeme, ezcümle:

Aletler;

Ölçü, muayene veya kontrol malzeme ve aletleri, (sühnet, basınç, mesafe, yükseklik, yüzey, hız, v.s.), elektrik aletleri (voltmetreler, ampermetreler, ölçü kabloları, komparatörler, transformatörler, kayıt cihazları, v.s.) ve özel montaj aletleri (jigs);

Montaj sırasında veya sonradan makine ve tesislerin fotoğraflarını çekmek için cihaz ve malzeme; gemilerin teknik kontrolü için cihazlar.

B) İş adamlarına, ilmî veya teknik iş eksperlerine, prodüktivite eksperlerine, saymanlara ve benzeri meslek sahiplerine lüzumlu malzeme, ezcümle

Yazı makineleri;

Ses, yayın, kayıt veya çoğaltma cihazları;

Hesap alet ve cihazları.

C) Topoğrafik inceleme veya jeofizik araştırma işlerinde çalışan eksperler için lüzumlu malzeme, ezcümle:

Ölçü alet ve cihazları;

Delme malzemesi;

Yayın ve haberleşme cihazı.

D) Doktorlar, operatörler, veterinerler, ebeler ve benzeri meslek sahipleri için lüzumlu alet ve cihazlar.

E) Arkeoloji, paleontoloji, coğrafya, zooloji ve diğer bilim eksperleri için lüzumlu malzemeler.

F) Artistlere, tiyatro truplarına ve orkestralara lüzumlu malzeme, genel veya özel programlarda kullanılan bütün eşya dâhil (müzik aletleri, kostümler, hayvanlar ve sair).

G) Konularını izah etmek için konferansçılara lüzumlu malzeme,

H) Yukarıda belirtilen maksatlar için özel şekilde yapılmış veya sonradan bu şekle sokulmuş kara nakil araçları, ezcümle, gezici kontrol arabaları, atelye arabalar ve gezici laboratuvarlar.

Gümrük İşbirliği Konseyi Genel Sekreteri bu metnin, Gümrük İşbirliği Konseyi arşivlerinde muhafaza edilen aslına uygun olduğunu onaylar.

Brüksel . . . 196